

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mk 6, 7-13

Évközi 15. vasárnap („B” év)

Ne vigyetek az útra semmit, csak vándorbotot!

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Ne vigyetek az útra semmit, csak vándorbotot!

Abban az időben Jézus magához hívta a tizenkettőt, és kettesével elküldte őket, hatalmat adva nekik a tisztátalan lelkek felett. Megparancsolta nekik, hogy az útra ne vigyenek semmit, csak vándorbotot: sem kenyeret, sem tarisznyát, sem pénzt az övükben. Sarut kössenek, de két ruhadarabot ne vegyenek magukra. Azután így folytatta: „Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott addig, amíg utatokat nem folytatjátok. Ha valamely helységben nem fogadnak be és nem hallgatnak meg titeket, menjetek el onnét, s még a port is rázzátok le lábatokról, tanúbizonyságul ellenük.” Azok elmentek s hirdették mindenkinek, hogy térjenek meg. Sok ördögöt kiűztek, és olajjal megkenve sok beteget meggyógyítottak.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

⁷ καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ **ἐδίδου** αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων,

Majd magához hívta a tizenkettőt, és elkezdte elküldeni őket kettőt-kettőt, és hatalmat **adományozott nekik a tisztátalan szellemeken,**

⁸ καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν ἄρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πῆραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν,

és megparancsolta nekik, hogy semmit ne vigyenek az útra, hacsak nem egyedül botot, sem pénzt, sem kenyeret, sem (fém)pénzt az övben,

⁹ ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας.

hanem szandált kötvén, két köpenyt azonban ne viseljenek.

¹⁰ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὅπου εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν.

Majd így beszélt nekik: ha valahol bementek egy házba, ott maradtok, amíg el nem mentek onnan (arról a helyről).

¹¹ καὶ ὅς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

és amelyik hely nem fogad titeket és nem is hallgat rátok, menjetek el onnan, rázzátok le a port a lábatokról bizonyosságul nekik.

¹² Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα **μετανοῶσιν**,

Majd elmenvén hírül adták, hogy **változtassanak felfogásukon,**

¹³ καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειπον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

és sok ördögöt kiűztek, és sok beteget megkentek olajjal, és meggyógyítottak.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

⁷ ET CONVOCAT DUODECIM ET COEPIT EOS MITTERE BINOS ET DABAT ILLIS POTESTATEM IN SPIRITUS IMMUNDOS;

⁷ Végigjárta a falvakat és tanított. Magához hívta a tizenkettőt, és kettesével szétküldte őket, hatalmat adva nekik a tisztátalan lelkeken.

⁷ Aztán magához hívta a tizenkettőt, és elkezdte őket kettesével elküldeni. Hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett.

⁷ Ezután bejárta a környék falvait és tanított. Majd magához hívta a tizenkettőt, és hatalmat adva nekik a tisztátalan lelkek fölött, kettesével szétküldte őket.

⁷ Majd magához szólította a tizenkettőt, és kezdte őket kiküldeni kettőnként, és ada nekik hatalmat a tisztátalan lelkeken.

⁷ Ezek után magához hívta a Tizenkettőt, és elküldte őket kettesével, és hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek fölött,

⁸ ET PRAECEPTIS EIS, NE QUID TOLLERENT IN VIA NISI VIRGAM TANTUM: NON PANEM, NON PERAM NEQUE IN ZONA AES, 9 SED UT CALCEARENTUR SANDALIIS ET NE INDUERENTUR DUABUS TUNICIS.

⁸ Meghagyta nekik, hogy az útra ne vigyenek semmit, csak vándorbotot; sem kenyeret, sem tarisznyát, sem pénzt az övükben.

⁸ Meghagyta nekik, hogy az útra vándorboton kívül semmit ne vigyenek; se táskát, se kenyeret, se pénzt az övükben.

⁸ Megparancsolta nekik, hogy ne vigyenek az útra semmi mást, csak egy vándorbotot; se kenyeret, se tarisznyát, se pénzt az övükben.

⁸ És megparancsolá nekik, hogy az útra semmit ne vigyenek egy pálczán kívül; se táskát, se kenyeret, se pénzt az övükben;

⁸ és megparancsolta nekik, hogy semmit se vigyenek az útra, csak vándorbotot: se kenyeret, se tarisznyát, se pénzt az övükben.

⁹ Sarut kössenek, de két ruhadarabot ne vegyenek magukra.

⁹ Sarut kössenek, de ne öltözzenek két köntösbe.

⁹ Sarut viselhetnek, de ne legyen két ruhájuk.

⁹ *Hanem kössenek sarut, de két ruhát ne öltsenek.*

⁹ Sarut viszont kössenek, és „Ne vegyetek – tette hozzá – két köntöst!”

¹⁰ ET DICEBAT EIS: “QUOCUMQUE INTROIERITIS IN DOMUM, ILLIC MANETE, DONEC EXEATIS INDE.

¹⁰ Azután folytatta: „Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott addig, amíg utatokat nem folytathatjátok.

¹⁰ Azt mondta nekik: »Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott, amíg tovább nem mentek onnan.

¹⁰ Aztán így szólt hozzájuk: „Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott, amíg tovább nem utaztok onnan.

¹⁰ És monda nékik: *A hol valamely házba bementek, ott maradjatok mindaddig, a míg tovább mentek onnét.*

¹⁰ Ezt mondta nekik: „Ha valahol bementek egy házba, maradjatok ott egészen addig, amíg tovább nem mentek onnét!

¹¹ ET QUICUMQUE LOCUS NON RECEPERIT VOS NEC AUDIERINT VOS, EXEUNTES INDE EXECUTITE PULVEREM DE PEDIBUS VESTRIS IN TESTIMONIUM ILLIS”.

¹¹ Ha valamely helységben nem fogadnak be, és nem hallgatnak meg titeket, menjetek el onnét, s még a port is rázzátok le lábatokról, tanúbizonyosságul ellenük.”

¹¹ Ha pedig valahol nem fogadnak be és nem hallgatnak meg titeket, menjetek ki, rázzátok le lábatokról a port is, bizonyosságul ellenük.«

¹¹ *De ha valahol nem fogadnak be titeket és szavatokra nem hallgatnak, menjetek el onnan és – vádképpen ellenük – a port is rázzátok le lábatokról.”*

¹¹ *A kik pedig nem fogadnak titeket, sem nem hallgatnak rátok, onnét kimenvén, verjétek le a port lábatokról, bizonyosságul ő ellenök. Bizony mondom néktek: Sodomának vagy Gomorának tűrhetőbb lesz a dolga az ítélet napján, mint annak a városnak.*

¹¹ Ha egy helység nem fogad be titeket, és nem is hallgatnak rátok, akkor kimenne onnét még a port is rázzátok le lábatokról bizonyítékul számukra!”

¹² ET EXEUNTES PRAEDICAVERT, UT PAENITENTIAM AGERENT;

¹² Azok elmentek, s hirdették a bűnbánatot,

¹² Azok elmentek, és hirdették, hogy tartsanak bűnbánatot.

¹² *Azok útra kelve bűnbánatot hirdettek, sok ördögöt űztek ki*

¹² *Kimenvén azért, prédikálják vala, hogy térjenek meg.*

¹² Elindultak, és hirdették az embereknek, hogy térjenek meg.

¹³ ET DAEMONIA MULTA EICIEBANT ET UNGEBANT OLEO MULTOS AEGROTOS ET SANABANT.

¹³ sok ördögöt kiűztek, és olajjal megkenve sok beteget meggyógyítottak.

¹³ Sok ördögöt kiűztek, sok beteget megkentek olajjal, és azok meggyógyultak.

¹³ és olajjal megkenve sok beteget gyógyítottak meg.

¹³ És sok ördögöt űznek vala ki, és olajjal sok beteget megkennek és meggyógyítanak vala.

¹³ Sok ördögöt kiűztek, sok beteget megkentek olajjal és meggyógyítottak.

1.3. BEHATÁROLÁS

Márk evangéliumának hatodik fejezetében szakaszunkat témaváltások határolják. Míg a megelőző versek (Mk 6,1-6) azt írják le, hogy Jézus maga hogyan hirdeti az igét szülővárosában, majd a környező falvakban, perikópánk első versében (Mk 6,7) Jézus új fejezetet nyit az igehirdetésben: elkezd elküldeni a tizenkét legbizalmasabb tanítványt kettesével, és hatalmat ruház rájuk a tisztátalan lelkek fölött. Tulajdonképpen jelen szakaszunk (Mk 6,7-13) azt írja le, milyen lényeges szabályokat kell követniük az aposoloknak első igehirdető útjukon, illetve igehirdetésük sikerét is összegzi. Mk 6,14-től már arról olvashatunk, hogyan reagál Heródes király Jézusnak és a tanítványoknak az igehirdetési sikereire, amik a fülébe jutnak. Innentől tehát már egy újabb téma indul.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Jézus miután megmutatta követőinek, milyen módon tanítja a népet és hitelesíti tanítását csodajelekkkel, kezdve saját szülőfaluján – ahol a csodajelekből csak kevésnek a végrehajtására nyílik mód a hit hiánya miatt –, folytatva a környék városain, elküldi az Írás magyarázatában külön ki nem képzett tanítványait, hogy kettesével tegyenek hasonlóképpen. Egyszerre ad nekik általuk korábban nem tapasztalt hatalmat a tisztátalan lelkek fölött, és inti őket előre keményen szerénységre, egyszerűségre, arra, hogy az Istenre hagyatkozva hirdessék Isten országát. Lukács evangéliuma (Lk 10,20) a 72 tanítvánnyal kapcsolatban külön meg is jegyzi: „mégse annak örüljete, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljete, hogy nevetek föl van írva a mennyben.”

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

δίδωμι (*dídomi*): adományoz, ad (Mk 6,7)

Ez az ige gyakran fordul elő az Újszövetségben, az adás tárgyának ingyenes, ajándék voltát emeli ki. János evangéliumában különös hangsúlyt kap ez az adományozás. Jézus Isten adományaként az, aki. Isten ajándéka Jézus tevékenysége (Jn 5,36), tanítványai (Jn 6,37.39) Isten neve (Jn 17,11) és általában minden (Jn 3,35). Jézus halálában való önátadására (Mk 10,45; Mt 20,28; 1Tim 2,6 Tit 2,14), illetve testének nekünk

ajándékozására (Lk 22,19) is ezt a szót alkalmazzák az Újszövetségben. A zsidók a mártírok, a görögök a katonák önként vállalt halálát írták le ezzel a kifejezéssel.

μετανοέω (*metánoeó*): átértelmez, megváltoztatja felfogását, megtér (Mk 6,12)

Mind igeként, mind főnévként az elmével, az értelmezéssel hozható kapcsolatba. Az Újszövetségben kifejezetten a bűnöktől való elfordulásra, megtérésre alkalmazzák, akár Keresztelő Szent János keresztségével összefüggésben (Mt 3,8-11; Mk 1,4; Lk 3,3; Lk 3,8; ApCsel 13,24; ld. még kánoni elemzés), mind pedig az örömhír üzenetének hangsúlyos tartalmi elemeként (Lk 5,32, Lk 24,47; ApCsel 5,31; ld. még kánoni elemzés).

A jellemzően „megtérésként” fordított szó utólagos átértelmezést, átértékelést jelent. Azon van a hangsúly, hogy egy múltbeli eseményt, leggyakrabban saját tettünket hibásnak, helytelennek találjuk, és mostantól, ettől a felismeréstől kezdve másként készülünk eljárni. Az igének és a főnévnek a jelentése is kiterjedt a bibliai időkben már az akarati és az érzelmi felfogásra is. Annak felismerését, hogy eddig helytelenül jártunk el, természetyszerűleg követi (bűn)bánat, szomorúság.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Márk evangéliumán belül

Mk 1,4 Történt, hogy Keresztelő János a pusztában hirdette a *bűnbánat* keresztségét a bűnök bocsánatára.

Mk 10,45 Hisz az Emberfia nem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem hogy ő szolgáljon, és *életét adja* váltságul sokakért.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 3,8-11 Teremjétek a *bűnbánat* méltó gyümölcsét! Ne gondoljátok, hogy arra hivatkozhattok: Ábrahám az atyánk! Mondom nektek: ezekből a kövekből is tud az Isten Ábrahámnak fiaikat támasztani. A fejsze már a fák gyökerén van: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt. Én csak vízzel keresztelek, hogy *bűnbánatra* indítsalak benneteket, de aki a nyomomba lép, az hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy a saruját hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni.

Mt 20,28 Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másoknak és odaadja az életét váltságul sokakért.

Lk 3,3 S ő bejárta a Jordán egész környékét, hirdette a *bűnbánat* keresztségét a bűnök bocsánatára

Lk 3,8 Teremjétek a *bűnbánat* méltó gyümölcsét! És ne mondogassátok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! – Mert mondom nektek, van hatalma az Istennek, hogy ezekből a kövekből fiaikat támasszon Ábrahámnak.

Lk 5,32 Mert nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket, hogy megtérjenek.”

Lk 15,7 Mondom nektek, éppen így nagyobb öröm lesz a mennyek országában egy megtérő bűnösön, mint kilencvenkilenc igazon, akinek nincs szüksége rá, hogy *megtérjen*.

Lk 22,19 Most a kenyeret vette kezébe, hálát adott, megtörte és odanyújtotta nekik ezekkel a szavakkal: „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.”

Lk 24,47 Nevében megtérést és *bűnbocsánatot* kell hirdetni minden népnek Jeruzsálemtől kezdve.

Jn 3,35 Az Atya szereti a Fiút, s mindent a kezébe adott.

Jn 5,36 De nekem olyan bizonyágom van, amely felülmúlja Jánosét: tetteim, amelyeknek a végbevételét az Atya bízta rám. Ezek a tettek, amelyeket végbeviszek, maguk tanúskodnak mellettem, hogy az Atya küldött.

Jn 6,37-39 Minden, amit nekem ad az Atya, hozzám jön. S aki hozzám jön, nem taszítom el. Mert nem azért szálltam alá a mennyből, hogy a magam akaratát tegyem meg, hanem annak akaratát, aki küldött. Annak, aki küldött, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit el ne veszítsek, hanem feltámasszam az utolsó napon.

Jn 17,11 Én nem maradok tovább a világban, de ők a világban maradnak, én meg visszatérek hozzád. Szent Atyám, tartsd meg őket a nevedben, akiket nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

ApCsel 5,31 Isten jobbjára emelte, fejedelemmé és Megváltóvá, hogy megtérítse Izraelt, és megbocsássa bűneit.

ApCsel 13,24 Föllépése előtt János a bűnbánat keresztségét hirdette Izrael egész népének.

ApCsel 19,4 „János a bűnbánat keresztségével keresztelt – magyarázta Pál –, a népet meg arra biztatta, higgyenek abban, aki utána jön, azaz Jézusban.”

ApCsel 26,20 hirdettem először Damaszkuszban, majd Jeruzsálemben és egész Júdeában, aztán a pogányoknak, hogy tartsanak bűnbánatot és forduljanak az Istenhez igaz bűnbánatból fakadó tettek útján.

Zsid 6,1 Ezért mellőzzük Krisztus tanításának az elemi részleteit, és térjünk át a tökéletesebb dolgokra. Ne ismételjük újra az alapvető igazságokat: a holt cselekedetekből való megtérést, az Istenbe vetett hitet,

Zsid 12,17 Hiszen tudjátok, mennyire szerette volna később az áldást örökölni, de elutasították, és nem talált módot a dolog megváltoztatására, noha könnyek között kérte.

1Tim 2,6 aki váltságul adta magát mindenkiért és tanúságtételül a meghatározott időben.

Tit 2,14 aki önmagát adta értünk, hogy minden gonoszástól megváltson, megtisztítson, és jótettekben buzgolkodó, választott népévé tegyen.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Szent Ambrus: Mit mond Krisztus Urunk? A következőket: „Meghagyta nekik, hogy az útra vándorboton kívül semmit ne vigyenek; se táskát, se kenyeret, se pénzt az övükben. Sarut kössenek, de ne öltözzenek két köntösbe.” Ha megfigyeljük, akkor a felsoroltak a világi biztonságot jelentik. Vándorbot, mint ami megkönnyíti a járást és védekezésre is használható. Táska, amelyet különböző javakkal fel lehet tölteni. A kenyér és a pénz jelentőségét nem kell külön magyarázni, a jólétet jelképezik. Mit mond ezzel a mi Urunk? Aki az Ő nevében kíván járni, szolgálni, az Ő hitére nevelni az embereket, annak bizony a sorrendet meg kell változtatni. Teljes bizalommal és hittel Őrá kell hagyatkozni és nem a világi eszközökben keresni a siker kulcsát. Hiába vagy teljesen felszerelve, ha közben nem vagy hiteles ember, mert nem az Úrba helyezted bizakodásodat. Akkor hát vakmerő bátorsággal vessünk el magunktól mindent és mindent meggondolatlanul tegyünk? Szó sincs róla, ne kísértsük Istent. De, először benne bízunk, benne higgyünk, másodszorra pedig bölcsen használjuk fel a világ javait.

Origenész: A köntösről kell még szót ejteni. Mit is jelent a két köntös? Nem más, mint a régi és az új embert. Ha a keresztségben levetted a régi embert, akkor miért is járnál a régi ruhába? Ha Krisztusban új emberré lettél, akkor viseld annak köntösét! Nem jelent más, mint Istennek vagy a mamonnak a szolgálatát. „Senki sem szolgálhat két úrnak: vagy gyűlöli az egyiket, a másikat pedig szereti, vagy ragaszkodik az egyikhez, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok az Istennek is, a Mammonnak is.” (Mt 6,24). A mammon köntösében nem tudod Istent szolgálni. Választanod kell a kettő közül, mindkettőt nem viselheted.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

1506. Krisztus fölszólította tanítványait, hogy kövessék Őt és vegyék föl keresztjüket. Őt követve a tanítványok új szemmel látják a betegséget és a betegeket. Jézus bekapcsolja őket a maga szegény és szolgáló életébe. Részesíti őket az együtt szenvedés és a gyógyítás szolgálatából: „És elmenvén prédikálták, hogy tartsanak bűnbánatot; és sok ördögöt kiűztek, és olajjal megkentek sok beteget, és meggyógyították őket” (Mk 6,12–13).

1508. A Szentlélek egyes embereknek különleges, gyógyító karizmát ajándékoz, hogy megmutassa, milyen ereje van a Föltámadott kegyelmének. Azonban még a legbuzgóbb imádság sem nyeri el minden betegség gyógyulását. Így kell Pálnak megtanulnia az Úrtól: „elég neked az én kegyelemem. Mert az erő a gyöngeségben nyilvánul meg” (2Kor 12,9); és az elviselendő szenvedéseknek a következő értelme lehet: „Testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, testének, az Egyháznak a javára” (Kol 1,24).

1509. „Gyógyítsatok betegeket!” (Mt 10,8). E feladatot az Egyház az Úrtól kapta, és igyekszik megvalósítani, amikor ápolja a betegeket és közbenjáró imádságával kíséri őket. Az Egyház hisz Krisztusnak, a lélek és a test orvosának éltető jelenlétében. E jelenlét

elsősorban a szentségeken keresztül hat, egészen sajátos módon az Eucharisztia által, a kenyér által, mely örök életet ad, s melynek a testi gyógyulással való kapcsolatát Szent Pál hangsúlyozza.

849. A missziós parancs. „A nemzetekhez küldte Isten az Egyházat, hogy az üdvösség egyetemes szakramentuma legyen, ezért katolicitásának legbensőbb igényéből és Alapítója parancsát követve minden embernek hirdetni akarja az evangéliumot”: „Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.” (Mt 28,19–20)

850. A misszió eredete és célja. Az Úr missziós parancsának végső forrása a Szentháromság örök szeretetében van: „A zarándok Egyház természete szerint missziós, mivel ő maga a Fiú küldetéséből és a Szentlélek küldetéséből ered az Atya Isten terve szerint”. A misszió végső célja nem más, mint az embereket annak a közösségnek részesévé tenni, mely az Atya és a Fiú között szeretetük Lelkében van.

851. A misszió indítéka. Az Egyház mindig Isten emberek iránti szeretetéből merítette missziós buzgóságának kötelezettségét és erejét, mert „Krisztus szeretete sürget minket” (2Kor 5,14). „Isten ugyanis azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és eljusson az igazság megismerésére” (1Tim 2,4). Isten mindenki üdvösségét az igazság megismerése által akarja. Az üdvösség az igazságban van. Akik engedelmeskednek az igazság Lelke indításának, már az üdvösség útján vannak; az Egyháznak azonban, akire rábízott ez az igazság, elébe kell mennie az ember vágyának, és vinnie kell neki az igazságot. Az Egyháznak, mivel hiszi, hogy az üdvösség terve egyetemes, missziósnak kell lennie.

852. A misszió útjai. „A Szentlélek az egész egyházi misszió főszereplője.” Ő vezeti az Egyházat a missziós utakon. Az Egyház folytatja és a történelemben kibontakoztatja Krisztus küldetését, aki azért küldetett, hogy örömhírt vigyen a szegényeknek; „Krisztus Lelkének indítására az Egyháznak is ugyanazon az úton kell járnia, amelyen Ő járt, tudniillik a szegénység, az engedelmesség, a szolgálat és a halálig tartó önfeláldozás útján, melyből föltámadása által győztesként tért vissza”. Ily módon „mag a keresztények vére”.

853. Az Egyház azonban zarándokútján azt is tapasztalja, „mekkora a távolság az általa hirdetett üzenet és azoknak emberi gyarlósága között, akikre az evangélium van bízva”. Isten népe csak a „bűnbánat és a megújulás útján”, „a kereszt szűk ösvényén haladva” képes terjeszteni Krisztus országát. „Miként azonban Krisztus a megváltás művét szegénység és üldözés közepette vitte végbe, úgy az Egyháznak ugyanezt az utat kell járnia, hogy az üdvösség gyümölcseit közölje az emberekkel”.

856. A missziós mű tiszteletteljes dialógust foglal magában azokkal, akik még nem fogadták el az evangéliumot. Maguk a hívők is hasznot meríthetnek e dialógusból, amikor megtanulják jobban megismerni mindazt az „igazságot és kegyelmet, ami a pogányoknál Isten titokzatos jelenléteként van jelen”. Amikor a jó hírt azoknak hirdetik, akik még nem ismerik, azért teszik, hogy azt az igazságot és jót, amit Isten az emberek és népek között elhintett, megerősítsék, kiegészítsék és fölemeljék, és hogy ezeket az embereket megtisztítsák a tévedéstől és a rossztól „Isten dicsóságára, a Sátán megszegyenyítésére és az ember boldogságára”.

1122. Krisztus elküldte apostolait, hogy hirdessék „az Ő nevében a bűnbánatot a bűnök bocsánatára minden népnek” (Lk 24,47). „Tegyetek tanítványommá minden embert; kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19). A keresztelésre szóló küldés, tehát a szentségi küldetés, benne foglaltatik az evangelizációs küldetésben, mert a szentséget Isten Igéje és a hit készíti elő, mely ezen igének elfogadása:

Isten népét elsősorban az élő Isten igéje gyűjti egybe. (...) A szentségek kiszolgáltatásához szükséges az igehirdetés, mert a szentségek a hit misztériumai, mely az igehirdetésből születik és belőle táplálkozik.

1533. A keresztség, a bérmálás és az Eucharisztia a keresztény beavatás szentségei. Krisztus valamennyi tanítványának közös hivatását alapozzák meg, az életszentségre és a világ evangelizálásának missziójára szóló meghívást. Hozzák a szükséges kegyelmeket a Lélek szerinti élethez az örök haza felé tartó zarándokúton.

693. A Szentlélek tulajdonneven kívül, amit az Apostolok Cselekedetei és a Levelek leginkább használnak, Szent Pálnál a következő megnevezések fordulnak elő: az Ígélet Lelke (Ef 1,13; Gal 3,14); a fogadott fiúság Lelke (Róm 8,15; Gal 4,6); Krisztus Lelke (Róm 8,11); az Úr Lelke (2Kor 3,17); Isten Lelke (Róm 8,9,14; 15,19; 1Kor 6,11; 7,40); Szent Péternél pedig: a Dicsőség Lelke (1Pt 4,14).

706. Minden emberi remény ellenére Isten utódot ígér Ábrahámnak, mint a hit és a Szentlélek erejének gyümölcsét. Ebben az utódban áldást fog nyerni a föld minden nemzetsége. Ez az utód Krisztus lesz, akiben a Szentlélek kiáradása végre fogja hajtani „Isten szétszórt fiainak összegyűjtését”. Amikor Isten esküvel kötelezi magát szeretett Fiának ajándékára vállal kötelezettséget, ugyanígy az Ígélet Lelkének ajándékára, aki előkészíti annak a népnek a megváltását, melyet Isten szerez magának.

1107. A Szentlélek átformáló ereje a liturgiában Isten országa eljövételét és az üdvösség misztériumának beteljesedését sietteti. A várakozásban és reményben valóságosan elővételezteti velünk a teljes közösséget a Szentháromsággal. A Lélek, akit az Egyház epiklézisének meghallgató Atya küld, életet ad azoknak, akik befogadják, és már most örökségük „foglalója”.

1296. Maga Jézus kijelenti, hogy Ő meg van jelölve Atyja pecsétjével. A keresztény is meg van jelölve egy pecséttel: „Isten az, aki minket veletek együtt megerősít és fölken Krisztusban. Pecsétjével megjelölt minket és foglalóul szívünkbe árasztotta a Lelket.” (2Kor 1,21–22) A Szentlélek e pecsétje azt jelenti, hogy az ember egészen Krisztushoz tartozik, végleg az Ő szolgálatába van állítva, de azt is jelenti, hogy ígéretet kapott az isteni oltalomra a végső idők nagy megpróbáltatásában.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA EVANGELIUM VITAE KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

47. Jézus küldetése a sok-sok gyógyítással mutatja, hogy Isten mennyire szívén viseli az ember testi életét. Jézust, „a test és lélek orvosát” az Atya azért küldte, hogy hirdesse az evangéliumot a szegényeknek és gyógyítsa a megtört szívűeket. Amikor tanítványait elküldte a világba, olyan küldetést bízott rájuk, amelyben a betegek gyógyítása kapcsolódik

az Evangélium hirdetéséhez: „Elmenvén hirdessétek, hogy közel van a mennyek országa. Gyógyítsatok betegeket, támasszatok föl halottakat, tisztítsatok meg leprásokat, űzzetek ördögöket.”

Kétségtelen, a testi élet a maga földi állapotában a hívó számára nem abszolút érték, annyira nem, hogy elvárható tőle, hogy egy nagyobb jóért fölládozza; miként Jézus mondja: „aki meg akarja menteni az életét, elveszíti; aki pedig elveszíti az életét értem és az Evangéliumért, megmenti azt”. Erre több példát is látunk az Újszövetségben. Jézus nem vonakodott fölládozni magát, szabadon ajánlotta föl életét az Atyának áldozatul övéiért. Az Előfutárnak, Keresztelő Jánosnak a halála is tanúsítja, hogy a földi élet nem abszolút érték: többet ér nála az Úr szavához való hűség, akkor is, ha az élet kerül miatta veszedelembe. István, miközben elveszik földi életét, mert hűséges tanúja az Úr föltámadásának, követi Mestere nyomdokait és a megbocsátás szavával áll megkövezői előtt, s megnyitja a vértanúk megszámlálhatatlan sorát, akiket az Egyház kezdettől fogva annyira tisztel.

De önkényesen senki sem választhat az élet és a halál között; ennek a döntésnek egyedül a Teremtő feltétlen ura, Ő, akiben „élünk, mozgunk és vagyunk”.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA: PASTORES GREGIS KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

A püspöki szolgálat missziós jellege és egysége

9. Szent Lukács evangéliuma elmondja, hogy Jézus a Tizenkettőt apostoloknak nevezte, ami szó szerint küldöttet, megbízottat jelent (vö. 6,13). Szent Márk evangéliumában azt is olvassuk, hogy Jézus azért is alkotta meg a Tizenkettőt, „hogy elküldje őket prédikálni” (3,14). Ez azt jelenti, hogy a Tizenkettő kiválasztásának és megalkotásának missziós célja volt. Első küldetésük (vö. Mt 10,5; Mk 6,7; Lk 9,1–2) akkor teljesedett be, amikor Jézus föltámadása után, a mennybemenetele percében küldetéssel bízta meg őket. A küldés szavai megőrzik teljes aktualitásukat: „Nekem adatott minden hatalom a mennyben és a földön. Menjetez tehát és tegyétek tanítvánnyá mind a nemzeteket, megkeresztelvén őket az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítván őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. Íme, én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig.” (Mt 28,18–20). Ez az apostoli küldetés a maga ünnepélyes megerősítését pünkösdkor, a Szentlélek kiáradásakor kapta meg.

Szent Máté imént idézett részletében az egész lelkipásztori szolgálatot a tanítás, a megszentelés és a kormányzás hármasságában láthatjuk, amiben Krisztus küldetésének és szolgálatának hármasságát tükrözzük. Mi ugyanis mint keresztények papként minőségileg új módon részesedünk Mesterünk küldetésében, aki Próféta, Pap és Király, és arra kaptunk meghívást, hogy különleges tanúságot tegyünk róla az Egyházban a világ előtt.

Ez a hármasság (triplex munus) és a belőle fakadó hatalom a cselekvés szintjén fejezi ki a lelkipásztori szolgálatot (munus pastorale), amit minden püspök megkap a püspökszentelésben. Maga a krisztusi szeretet, melyben a szentelés részesít, konkretizálódik a minden nemzetek reményét képező evangélium hirdetésében (vö. Lk 4,16–19), a szentségek kiszolgáltatásában és a szent nép örök élet felé vezetésében.

Egymással szorosan összefüggő feladatokról van szó, amelyek kölcsönösen magyarázzák, föltételezik és megvilágosítják egymást.

Ezért tehát amikor a püspök tanít, egyúttal meg is szenteli és kormányozza is Isten népét; miközben megszenteli, tanítja és kormányozza is; s amikor kormányozza, tanítja és meg is szenteli. Szent Ágoston a püspöki szolgálat e teljességét amoris officiumnak, a szeretet hivatalának mondja. Ebből fakad a bizonyosság, hogy az Egyházból soha nem fog hiányozni Jézus Krisztus pásztori szeretete.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az *első olvasmányban* (Ám 7,12-17) Ámosz próféta hangsúlyozza, hogy Isten hívta meg őt, hogy prófétáljon: „Azt mondta nekem az Úr: »Menj, prófétálj népemnek, Izraelnek!«”. Ez a motívum jelenik meg az *evangéliumban* (Mk 6,7-13) is, amelyben az evangélista így fogalmaz: „Jézus magához hívta a tizenkettőt, és kettesével elküldte őket”. Tehát Isten az, aki meghívja és küldi választottait, hogy tegyenek tanúságot az evangéliumról: az örömhírről. Az *egyetemes könyörgésekben*, illetve itt a papi *bevezető és összegző imádságban* azért imádkozunk, hogy legyenek újabb igehirdetők, és hogy a meghirdetett örömhírt nyitott szívvel fogadják be az emberek:

„Add Urunk, hogy szent ígéret mindig készsége szívvel fogadja az egész emberiség! (...) Ébressz elegendő számban hivatásokat, az igehirdetés magasztos feladatára! (...) Add, kérünk, hogy kinyilatkoztatott tanításodat mindig készséggel fogadjuk, és áldozatos apostoli lelkülettel hirdessük!”

Pál apostol a *szentleckében* (Ef 1,3-14) az örömhírt így foglalja össze: „Őbenne nyertük el vére árán a megváltást és bűneink bocsánatát bőséges kegyelme folytán”. Az örömhír forrása pedig az Úr irgalma, ahogy a válaszos zsoltár éneklí: „Urunk, mutasd meg nekünk irgalmas szívedet, és üdvösségünket add meg nekünk!”

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

Aki eszi az én testemet (596)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/215/comm/692/aki-eszi-qui-manducat

Vigyázz reánk, Urunk (616)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/215/gr/811/vigyazz-reank-urunk-custodi-me

GITÁROS ÉNEKEK

Magasztaljátok velem az Urat

<http://daxdalok.hu/Dalok/IstenTenyeren1984.zip>

Nincs más Isten

https://www.youtube.com/watch?v=k_bhzdZ-Q9A

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Szemlér Ferenc: Könyörgés szelídségért

Én Istenem! Pótold erőben,
ami hiányzik még belőlem.
Taníts igédhez igazodni,
bölcsségedben bizakodni.

Nehéz utam néhol egyengesd,
Kenyeret adj – kicsit, de
rendest! Szemem, szájam óvjad
a szennytől s szívemet véd
meg az eszemtől.

Ne sújts szörnyű
rettenetekkel, korbácsodat
későbbre tedd el, ha majd a
szárnyaim kinőttek és nem
reszketek már előtted.

Költőd most még kicsi! Csak ember!...
tele ezer ijedelemmel.
Ne légy bírāja! ...
légy csak apja,
ki rossz fiát is simogatja.

A kertész vödre

Amikor új házukba beköltöztünk, a szomszédban csodálatos kertre lettünk figyelmesek: tele gyönyörű virágokkal és zöldségekkel. Szomszédunk, kertész volt. De még ettől is jellemzőbb volt rá nagylelkűsége. Felakasztott a kertjeinket elválasztó kerítés felénk eső oldalára egy vödört, és ahogy szöszmötölt a kerti munkájával, csodálatos dolgokkal rakta tele a vödört. Egyik nap paradicsom, másnap cukkini, harmadnap uborka, aztán friss retek. Soha nem láttuk, mikor tette bele a zöldségeket a vödörbe, de tagadhatatlan volt jelenléte.

Egyik nap, mikor éppen kiürítettem a vödört, azon gondolkoztam, mi történne, ha elfelejteném, hogy ott van a vödör, vagy nem venném ki az ajándékokat. A zöldségek megrohadnának, és kárba mennének.

Isten hasonlóképpen cselekszik.

Életünk kertjében csendesen tevékenykedik, megtölti vödreinket ajándékaival és képességekkel, amiket felhasználhatunk. Van-e olyan ajándék, amit nem használunk? Ha felhasználjuk azt, ami a vödörünkben van, Isten "utántölt".

A hűség jutalma

Egy gazdag ember munkásokat toborzott. Azzal a feladattal bízta meg őket, hogy az udvarán lévő kútból húzzák fel a vizet és egy vesszőkosárba öntsék. Külön kérése még az

volt, hogy a munkát gondosan és hűségesen végezzék mindaddig, míg a kútból a víz ki nem fogy.

A munkások összesúgtak, és megállapodtak egymás között, hogy ezt nem vállalják. Azt mondták a megbízónak:

- Mi minden munkát nagyon szívesen elvégzünk, különösen, ha jól megfizetik. De ez annyira értelmetlen munkának látszik, hogy nem vállaljuk. Keresünk valami hasznosabb munkát. - S választ sem várva otthagyták.

Az egyik munkás viszont másként gondolkozott:

Ha a munkát elvégzem, a fizetést megkapom. Ha a munkaadóm nem találja értelmetlennek ezt a munkát, és még ráadásul fizetést is ad, akkor én elvállalom. A gondolatot tett követte, és csak húzta, húzta a vizet hűségesen és kitartóan.

De mi történt?! Az utolsó vödörrel, amelynek vize már nagyon zavaros és iszapos volt, valami más is felkerült. Amikor kiöntötte a vesszőkosárba a vizet, előtűnt egy nagyon értékes, csodaszép ékszer.

A gazdag ember nagyon megörült, mert megkerült az elveszett ékszer. Most értette meg a munkás, hogy miért kellett vesszőkosárba öntenie a vizet, és nem a veteményre, ami talán hasznosabbnak tűnt volna. Ráadásul a bérén felül még külön jutalomban is részesült.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

– Szükségleteim megelőzik–e Istent?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te megmutatod igazságod fényét a tévelygőknek, hogy visszataláljanak a helyes útra. Add meg híveidnek, hogy elutasítsunk mindent, ami a keresztény névvel ellenkezik, és vállaljuk, ami méltó hozzá. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlekedet, hogy mindig őszinte hittel és készséges ráhagyatkozással tudjak Szent Fiadra figyelni, s engedelmes tanítványa lehessek. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Ne vigyetek az útra semmit, csak vándorbotot! (Mk 6,7-13)

(Forrás: Shutterstock)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– az Úr gondoskodik rólam.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

– tudjak az Úrra hagyatkozni.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina* segédanyagok, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Évközi 15. vasárnap („B” év)
Borítófotó © Shutterstock

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Szent Ambrus és Origenész gondolatait a Bibbia dei Padri olasz nyelvű kiadvány alapján Rácz Dávid fordította.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Szemlér Ferenc: Könyörgés szelídségért – http://www.ppek.hu/konyvek/Innen_es_tul_1.pdf

Herb vödre – <http://hitremenyszeretet.network.hu/forumtema/tortenetek-tanmesek>

A hűség jutalma – <http://hitremenyszeretet.network.hu/forumtema/tortenetek-tanmesek>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a *lectio divina* munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Lívია, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szily Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfallvi Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2021

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu